

พฤติกรรมกลโกงบนโลกออนไลน์

ผศ.สุพล พรหมมาพันธุ์

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ปีที่ 14 ฉบับที่ 5061 วันศุกร์ที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2553 หน้า 4

หากใครได้ติดตามข่าวสารทางโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ในช่วงอาทิตย์ที่ผ่านมาจะเห็นว่า มีข่าวการหลอกลวงต้มตุ๋นทางออนไลน์เพิ่มมากขึ้น เพราะจำนวนผู้ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดด โดยสถิติจากเนคเทค (NECTEC) ระบุว่าปี พ.ศ. 2552 คนใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลก 1,463 ล้านคน เฉพาะคนไทย จำนวน 20 ล้านคน เมื่อมีจำนวนผู้เข้ามา ชาวอาชญากรรมบนคอมพิวเตอร์ก็เพิ่มขึ้นตามลำดับ เป็นเหตุให้การทำธุรกรรมบนโลกออนไลน์เกิดภาวะชะงักงัน ด้วยถูกทำลายความเชื่อมั่นลงไป ทั้งๆ ที่ทางรัฐบาลได้พยายามขับเคลื่อนระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้ก้าวไกลสู่ตลาดโลกให้มากที่สุด เพราะนั่นหมายถึง เม็ดเงินรายได้ที่จะหลั่งไหลเข้าสู่ประเทศ ทำให้ประชากรมีความมั่งคั่ง โดยเมื่อวันพุธที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2553 ที่ผ่านมาระทรวงเทคโนโลยีได้จัดสัมมนาเรื่อง “Thailand e-Commerce Forum 2010 : ก้าวสู่มิติใหม่ e-Commerce ไทยเข้าสู่ตลาดโลก” ณ คอนเวนชัน เซ็นเตอร์ โรงแรมรามารการ์เด้น ถนนวิภาวดีรังสิต เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ได้มีเวทีพบปะ แลกเปลี่ยนความรู้ และถ่ายทอดประสบการณ์ระหว่างกัน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้วย การทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์นั้นมียกเลิกที่ยุ่งยากซับซ้อนอยู่ไม่น้อย แต่ก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่พ่อค้าอาชญากรคอมพิวเตอร์ทั้งหลายที่มองหาช่องทางโอกาสรวยทางลัด โดยใช้พฤติกรรมกลโกงบนโลกออนไลน์ในลักษณะต่างๆ อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่สาธารณชน ผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์ โดยพอประมวลกลโกงได้ดังนี้ :

- **การหลอกลวงด้านประมูลสินค้าทางอินเทอร์เน็ต (Internet Auction Fraud)** มีลักษณะการหลอกลวงหลายรูปแบบ เช่น ผู้ขายไม่ส่งมอบสินค้าที่ผู้ซื้อประมูลได้ เพราะไม่มีสินค้าอยู่จริง, การหลอกลวงโดยการปั่นราคาซื้อขาย ผู้ขายหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ขายจะเข้าเสนอราคาเพื่อประมูลสินค้าของตน เพื่อให้สินค้ามีราคาสูงขึ้น ทำให้ผู้ซื้อต้องซื้อสินค้าในราคาที่สูงเกินความเป็นจริง เป็นต้น ดังนั้นผู้ซื้อควรตรวจสอบให้ดีว่าเว็บไซต์ของผู้ให้บริการด้านการประมูลทางอินเทอร์เน็ต (คนกลาง) มีวิธีการระบุตัวบุคคลที่เป็นผู้ขาย (หรือผู้ซื้อ) ดีพอหรือไม่ กล่าวคือมีการเก็บประวัติ รายละเอียดของผู้ขาย ที่สามารถติดต่อได้ หรือพิจารณาว่าผู้ให้บริการด้านการประมูลทางอินเทอร์เน็ต (คนกลาง) มีนโยบายการประกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับสินค้าที่มีมูลค่าค่อนข้างสูง

- **การหลอกลวงใช้บัตรเครดิตโดยไม่ได้รับอนุญาต (Credit Card Fraud)** การชำระเงินด้วยบัตรเครดิต มีความสะดวกแก่ทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย ผู้ซื้อสามารถชำระเงินโดยการให้ข้อมูลบัตรเครดิตคือ หมายเลขบัตรเครดิต ชื่อ-นามสกุลของผู้ถือบัตร และวันหมดอายุแก่ร้านค้า ร้านค้าสามารถตรวจสอบได้เพียงว่า บัตรดังกล่าวเป็นบัตรที่ออกโดยผู้ถือบัตรจริง แต่ไม่สามารถตรวจสอบตัวบุคคลผู้บัตรเครดิตได้ว่าเป็นบุคคลใด วิธีหลอกลวงคือ การให้บริการดูภาพลามกอนาจารโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ สำหรับผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป แต่ผู้ถือบัตรต้องแจ้งข้อมูลบัตรเครดิตให้ผู้ให้บริการทราบ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล แล้วผู้หลอกลวงจะใช้ข้อมูลนี้ไปกระทำความผิดในที่อื่น ผู้ถือบัตรเครดิตไม่ควรแจ้งข้อมูลบัตรเครดิตให้บุคคลอื่นทราบ แต่หากต้องมีการชำระเงินด้วยบัตรเครดิตทางอินเทอร์เน็ต ควรเลือกร้านค้าที่มีความน่าเชื่อถือ หรือมีหลักแหล่งที่แน่นอนสามารถติดต่อได้ (www.thaiall.com)

- **การหลอกลวงโดยใช้การตลาดหรือการขายแบบตรง (Multilevel Marketing Plans/ Pyramids)** การ

หลอกลวงในลักษณะนี้คล้ายคลึงกับการนำสื่อโฆษณาในการทำตลาดหรือการขายตรง โดยมีการชักชวนให้บุคคลทั่วไป เข้าร่วมเป็นสมาชิกในเครือข่ายธุรกิจ โดยการกล่าวอ้างว่าผู้ขายจะได้รับสิทธิในการจำหน่ายสินค้าหลายชนิด และได้รับผลประโยชน์จากการขายสินค้าหรือชักชวนบุคคลอื่นเข้ามาเป็นตัวแทนขายตรง เป็นทอดๆ ทำให้ผู้ที่ได้รับประโยชน์จริงมีจำนวนน้อยราย ผู้บริโภคที่เข้าร่วมเครือข่ายจะต้องชำระค่าสมาชิกเป็นเงินจำนวนหนึ่ง แต่จะไม่มีรายได้ประจำแต่อย่างใด รายได้ของผู้บริโภคจึงไม่แน่นอนและมักจะไม่ได้รับผลประโยชน์ตามที่ผู้หลอกลวงกล่าวอ้าง เพราะไม่สามารถขายสินค้าได้ตามเป้าหมาย

- **การหลอกลวงโดยเสนอให้เงินจากประเทศไนจีเรีย (Nigerian Money Offers)** ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจะได้รับข้อความจากจดหมายหรืออีเมล (e-Mail) จากบุคคลที่กล่าวอ้างว่ามีความสำคัญในประเทศไนจีเรีย เพื่อขอช่วยเหลือในการโอนเงินจำนวนมากไปยังต่างประเทศ โดยผู้บริโภคจะได้รับเงินส่วนแบ่งจำนวนนับล้านเหรียญ ดอลลาร์สหรัฐฯ ข้อความในจดหมายหรืออีเมลมีเนื้อหาทำนองว่า ประชาชนในประเทศไนจีเรียไม่สามารถเปิดบัญชีเงินฝากในต่างประเทศ หรือโอนเงินออกนอกประเทศที่มีมูลค่าราว 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ได้ จึงต้องการความช่วยเหลือจากชาวต่างชาติในการเปิดบัญชีเงินฝากประเภทกระแสรายวันที่เบิกด้วยเช็ค ซึ่งท่านจะได้รับค่าตอบแทนหรือค่านายหน้า ผู้บริโภคเพียงแต่แจ้งรายละเอียดของบัญชีเงินฝากของตน และกรอกเอกสารพร้อมทั้งลงลายมือชื่อ ของเจ้าของบัญชีเท่านั้น

- **การหลอกลวงให้จดทะเบียนโดเมนเนม (Domain Name Registration Scams)** ผู้ที่ต้องการทำธุรกิจทางอินเทอร์เน็ตที่ต้องการมีเว็บไซต์และโดเมนเนมของตนเอง จะได้รับการเสนอแนะว่า ท่านสามารถได้รับสิทธิในการจดทะเบียนโดเมนเนมในระดับบนที่เรียกว่า "Generic Top-Level Domain" หรือ gTLD ได้แก่ .com, .org, .net, .int, .edu, .gov, .mil, .aero, .biz, .coop, .info, .museum, .name, and .pro เป็นต้น ก่อนบุคคลอื่น และถูกเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจองโดเมนเนมที่ต้องการ ซึ่งในความเป็นจริงไม่มีการให้บริการในลักษณะดังกล่าวแต่อย่างใด

- **การหลอกให้โอนเงิน (Money Transfer Fraud)** เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้เป็นเรื่องจริงที่เกิดกับบริษัททีโอที โดยบริษัททีโอที ได้รับการร้องเรียนจากประชาชนเป็นจำนวนมาก เกี่ยวกับพฤติกรรมของกลุ่มมิจฉาชีพที่ใช้ระบบโทรศัพท์อัตโนมัติแจ้งเตือนไปยังโทรศัพท์เคลื่อนที่ของลูกค้า โดยไม่แสดงหมายเลขโทรศัพท์ที่โทรเข้าว่ามีค่าใช้โทรศัพท์ค้างชำระกับทาง ทีโอที และภายหลังจากรับฟังระบบอัตโนมัติเสร็จสิ้นแล้ว ให้กด 9 เพื่อติดต่อเจ้าหน้าที่ ซึ่งผู้รับสายจะสอบถามชื่อและหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนของลูกค้า จากนั้นจะแจ้งยอดค่าใช้บริการค้างชำระ ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่ค่อนข้างสูงพร้อมกับให้โอนเงิน โดยแจ้งว่าหากลูกค้าไม่ชำระค่าใช้บริการดังกล่าวจะไม่สามารถใช้โทรศัพท์โทรออกได้และจะดำเนินการทางกฎหมาย ซึ่งอันที่จริงแล้วบริษัททีโอที จะแจ้งเตือนค่าใช้บริการค้างชำระด้วยระบบอัตโนมัติไปยังโทรศัพท์ประจำที่ และให้ชำระค่าบริการที่ศูนย์บริการลูกค้าของ ทีโอที เท่านั้น (www.mict.go.th)

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า **พฤติกรรมมกลโกงบนโลกออนไลน์** และอาชญากรรมคอมพิวเตอร์นั้นจะยิ่งเพิ่มความน่าสะพรึงกลัว และสร้างความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก โดยเอฟบีไอ (FBI) ของสหรัฐอเมริกาพบว่า อาชญากรรมดังกล่าวสร้างความเสียหายให้กับสหรัฐฯ มากกว่า 4 แสนล้านบาท ส่วนกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมของอังกฤษรายงานว่า อาชญากรรมคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้น 50% ในช่วงปีที่ผ่านมา สำหรับในประเทศไทยมีคดีอาชญากรรมคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้นนับหมื่นราย คิดเป็นมูลค่าความเสียหายนับพันล้านบาทเลยทีเดียว.

